

[Poul Dam.]

erhvervsspørgsmål, som burde repræsenteres.

Ja, med disse bemærkninger skal jeg gerne tilsige vort medarbejde i udvalget og vor støtte til gennemførelsen til sin tid.

Else-Merete Ross: Ikke alene de kaffeproducerende lande, men alle de u-lande, der eksporterer tropiske og subtropiske produkter, lægger stærkt pres på de industrialiserede lande for at få dem til at opgive told og afgifter på disse produkter. I Danmark er det således, at på disse områder er kaffetolden næsten den eneste told, vi endnu ikke har afviklet. Kaffetolden er for os ikke en beskyttelsestold for egne produkter, men udelukkende en fiskal told, en punktskat, der, selv om den er meget lav, skæpper noget i statskassen.

Danmark har et af de højeste kaffeforbrug pr. indbygger i verden. Selv om indkomsterne her i landet stiger, vil forøget efterspørgsel efter kaffe være meget begrænset, og skulle det endelig ske, ville det sandsynligvis være på bekostning af te, som også kommer fra u-landene. På teen har vi allerede afviklet tolden. Den ringe indkomstelasticitet, som også er konstateret for visse andre produkter end kaffe, kan vel næppe være ukendt for økonomer i de pågældende u-lande, selv om det af fremsættelsestalen synes at fremgå, at de kaffeproducerende lande forestiller sig større fordele, end toldreduktionen faktisk vil betyde for deres forøgede salg. Man kunne derfor tænke sig, at deres pres sker ud fra principielle synspunkter og gælder alle industrialiserede lande, selv om fordelene i Danmark er yderst begrænset. Hvis vi helt afskaffede kaffetolden, er det et spørgsmål, hvem der fik den reele fordel deraf. Sandsynligvis ville det blive de danske kaffedrikkere mere end de kaffeproducerende lande.

Ministeren foreslår derfor ændret det tilbud, vi har givet i Kennedyrunden om at halvere kaffetolden i løbet af 5 år, til et tilbud om, at disse beløb overføres til en industrialiseringsfond, der må betragtes som en reel forbedring for udviklingslandene taget under ét.

Thustrup Hansen har i sin lille bog „U-landene i verdenshandelen“ en oversigt over

det vigtigste og næstvigtigste eksportprodukt fra 60 u-lande. For 12 af disse er kaffe eksportprodukt nr. 1 og for 6 lande eksportprodukt nr. 2. Disse kaffeproducerende lande, som havde håbet på en økonomisk fordel for sig selv — den være så fiktiv den være vil — vil sandsynligvis føle sig skuffet. Men det er jo muligt, at u-landene optræder som én stor solidarisk gruppe og derfor i fællesskab vil glæde sig over dette vort tilbud.

Så vidt jeg har forstået ministeren, vil kaffetoldens afskaffelse altså nærmest være af symbolsk betydning for de kaffeproducerende lande, mens de samme midler anvendt til oprettelse af industrialiseringsfond i hvert fald af mange udviklingslande vil blive betragtet som et af de værdifulde indslag i deres erhvervsudvikling, som de gennem deres lovgivning søger at skabe et gunstigt klima for.

U-landene er interesserede i kapital og teknisk viden, og vi gavner dem forhåbentlig gennem dette lovforslag; men der kan vel ikke være tvivl om, at vi gavner os selv endnu mere, hvad jeg mener er fuldt legitimt, men måske ikke tilstrækkeligt tydeligt fremgår af fondens navn.

Ministeren redegør for andre vestlige nationers aktive investeringspolitik på de oversøiske markeder og den dermed forbundne fare for danske eksportmuligheder, hvis vi ikke ud over den hjælp, der ligger i garantien mod politiske risici, også hjælper industrien gennem en vis garanti mod kommerciel risiko. Ministeren siger selv, at hovedideen i lovforslaget er, at fonden skal være „fødselshjælper“ for dansk industris investeringer i udviklingslandene, og at fondens virksomhed skal finde sted efter forretningsmæssige principper, dog også under skyldig hensyntagen til udviklingslandenes interesser.

Det radikale venstre finder det rigtigt at oprette en sådan fond, da det må være rimeligt, at vor handel og industri kan arbejde på så lige vilkår som muligt med de lande, vi skal konkurrere med på disse markeder. En „industrialiseringsfond til fremme af dansk konkurrence med andre industrilande i udviklingslandene“ finder vi er et fuldt berettiget formål. Personlig finder jeg, at et sådant navn ville være